

Indstilling fra Epidemikommisionen

Epidemi
kommissionen

Til:

Sundhedsministeren
Social- og Ældreministeren

Kopi:

Indførelse af midlertidige begrænsninger af visse rettigheder på ældreområdet og det kommunale og regionale sundhedsområde i forbindelse med håndtering af covid-19 og prioritering af sundhedsfaglige ressourcer som led i kommunal aflastning af sygehusvæsenet

19-12-2021

Epidemikommisionen

Sundhedsministeren og social- og ældreministeren har anmodet Epidemikommisionen om at afgive indstilling vedrørende indførelse af visse midlertidige begrænsninger af rettigheder på ældreområdet og det kommunale og regionale sundhedsområde.

Holbergsgade 6
DK-1057 København K
Tel: 7226 9000

www.sum.dk/temaer/epidemikommisionen

Formålet er til dels at give kommunerne mulighed for at kunne omprioritere den nødvendige personalemæssige kapacitet i forbindelse med kommunal aflastning af sygehusene samt deraf afledt effekt i fht. prioritering af de mest påtrængende opgaver på det kommunale sundheds- og ældreområde, såfremt det måtte blive nødvendigt.

Sagsnr.: 2119656
Dok. nr.: 2056612

Formålet er desuden at understøtte regionernes muligheder for bedst mulig kapacitetsudnyttelse ved midlertidigt at give regionerne ret til at se bort fra tidsfrister i regler vedrørende udrednings- og behandlingsretten. Sundhedsministeriet har præciseret, anmodningen vedr. det somatiske sygehusvæsen.

Regeringen, KL og Danske Regioner er i dialog om indgåelse af en aftale om en model, som skal aflaste sygehusvæsenet i tilfælde af, at omikronvariantens udbredelse fører til stigende indlæggelser på sygehusene. Dette i form af et midlertidigt beredskab på 300 pladser i kommunerne, for patienter som kun er indlagt kortere tid, som kan være med til at aflaste sygehusene i relevant omfang. Kommunal aflastning af sygehusene forudsætter, at kommunerne kan allokere kommunalt sundheds- og plejefagligt personale til varetagelse af denne opgave, hvilket nødvendiggør en midlertidig omprioritering af visse dele af de kommunale opgaver og forpligtelser på sundheds- og ældreområdet.

Oprettelsen af de ekstra 300 midlertidige aflastningspladser i kommuner forudsætter muligheden for i et vist omfang, at fravige eksisterende rettigheder i lovgivningen.

Sundhedsministeriet og Social- og Ældreministeriet oplyser, at bekendtgørelser om fravigelse af rettigheder og pligter på det kommunale sundheds- og ældreområde alene vil blive udstedt og taget i anvendelse, såfremt den indgåede aftale mellem regeringen, KL og Danske Regioner aktiveres.

Aftalen aktiveres på baggrund af indstilling fra Epidemikommisionen om aktivering.

Sundhedsministeriet og Social- og Ældreministeriet oplyser, at bekendtgørelserne i så fald vil blive udstedt for 4 uger ad gangen.

På ældreområdet vil der blive lagt op til udstedelse af en bekendtgørelse, som giver hjemmel til midlertidig at fravige forpligtelser og rettigheder på følgende områder:

- *Forebyggende hjemmebesøg samt plejehjemsgarantien*: Mulighed for midlertidigt at se bort fra tidsfrister og kadencer.
- *Hjemmehjælp, rehabiliteringsforløb, afløsning og aflastning som vedligeholdelses- og genoptræning*: Mulighed for midlertidigt at fravige trufne afgørelser. Dvs. midlertidig hel eller delvis reduktion af hjælpen.

På sundhedsområdet vil der blive lagt op til udstedelse af en bekendtgørelse om fravigelse af rettigheder og pligter på sundhedsområdet på følgende områder:

- Forebyggende sundhedsydelse for børn og unge i den skolepligtige alder (sundhedslovens §§ 120-126)
- Genoptræning efter udskrivning fra sygehus med en genoptræningsplan (sundhedslovens § 140)
- Ligesom kommunalbestyrelsen kan beslutte at undlade at etablere eller midlertidigt lukke et etableret forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgere efter sundhedslovens § 119.

Epidemikommissionens
sekretariat

For begge bekendtgørelser, vil der, foruden kravene i epidemilovens §§ 55, stk. 1 og 2, og § 56, gælde følgende i fht., hvornår kommunerne kan bringe bekendtgørelserne i anvendelse:

- at fravigelserne af kommunens forpligtelser skal være begrundet i opgaven med at etablere beredskab for kommunal aflastning af sygehusene,
- at fravigelsen ikke må medføre sikkerheds- eller sundhedsmæssig risiko for den enkelte borger eller må medføre begrænsninger i fht. akut eller absolut hjælp,
- at der skal foretages en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov for den pågældende indsats efter serviceloven.
- For de omfattede indsatser efter sundhedsloven gælder, at en eventuel ændring af indsatsen forudsætter en sundhedsfaglig vurdering af borgeren eller patientens konkrete tilstand.

På sundhedsområdet vil der desuden blive udstedt en bekendtgørelse, som giver regionerne ret til at se bort fra tidsfrister i regler vedrørende udrednings- og behandlingsretten fsva. det somatiske sygehusvæsen, jf. følgende bestemmelser:

- § 82 a, stk. 1, 2. pkt., om udvidet frit sygehusvalg i forbindelse med diagnostiske undersøgelser til brug for praktiserende læger og speciallæger.
- § 82 b om retten til hurtig udredning.
- § 87, stk. 1-3, om udvidet frit sygehusvalg.

Regionrådet kan endvidere se bort fra følgende oplysningspligter i sundhedsloven fsva. det somatiske sygehusvæsen:

- Om dato og sted for undersøgelse eller behandling, jf. § 90, stk. 1, nr. 1.
- Om patienten kan tilbydes diagnostisk undersøgelse efter § 82 a, udredning efter § 82 b, eller behandling efter reglerne i § 87, stk. 1 og 2, inden for den gældende frist, jf. § 90, stk. 1, nr. 2.
- Om retten til udvidet frit sygehusvalg efter § 87, jf. § 90, stk. 1, nr. 3, og stk. 2.
- Om at sygehuset tilbyder at henvise patienten til et andet sygehus efter § 87, jf. § 90, stk. 1, nr. 6.

Epidemikommissionens indstilling

Epidemikommissionen indstiller, at der gives mulighed for i en kortere periode, at indføre midlertidige begrænsninger af visse rettigheder på ældreområdet samt det kommunale sundhedsområde. Disse midlertidige begrænsninger indføres kun såfremt der i den kommende tid vurderes behov for at aktivere aftalen om oprettelse af midlertidige pladser i kommunerne til aflastning af sygehusene.

Aftalen *indstilles* i givet fald at kunne aktiveres af Epidemikommissionen, som vil fokusere på den samlede COVID-19 belastning, herunder belastningen af sygehusenes intensivkapacitet, som er den mest kritiske.

Epidemikommissionen indstiller videre, at der gives mulighed for at indføre midlertidige begrænsninger af visse rettigheder på det regionale sundhedsområde, ved at give regionerne ret til, at se bort fra tidsfrister i regler vedrørende udrednings- og behandlingsretten på det somatiske område. Dette foreslås iværksat snarest muligt.

Epidemikommissionen lægger vægt på, at smittesituationen løbende følges med henblik på at vurdere, om der er grundlag for at allerede fastsatte regler vi derefter ændres eller ophæves.

**Epidemikommissionens
sekretariat**